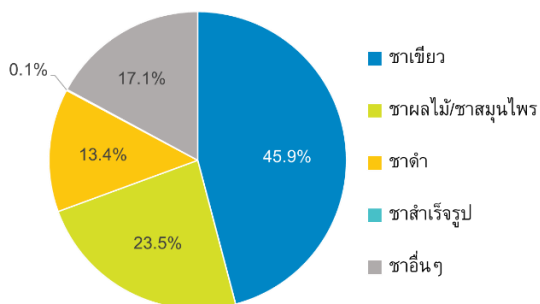

ภาพรวมธุรกิจ

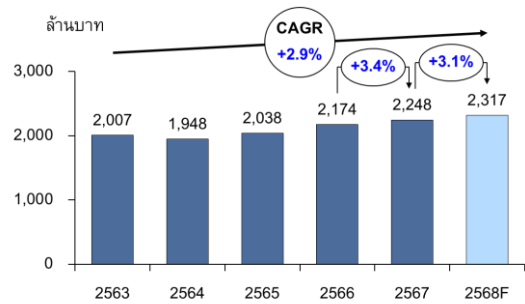
- ผลิตภัณฑ์ชาในตลาดเครื่องดื่มของประเทศไทยมีความหลากหลายสูง โดยถูกพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคหลายกลุ่ม ตั้งแต่กลุ่มผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับความสะอาดสบายในชีวิตประจำวัน ไปจนถึงกลุ่มที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพและคุณค่าทางโภชนาการ ชาแต่ละประเภทมีคุณลักษณะเฉพาะ ทั้งด้านรสชาติ กลิ่นหอม กระบวนการผลิต และประโยชน์ต่อสุขภาพ ซึ่งส่งผลให้การบริโภคชามีความแตกต่างตามกลุ่มเป้าหมายทางตลาดแต่ละกลุ่ม
- ผลิตภัณฑ์ชาสามารถจำแนกในเชิงพาณิชย์ออกเป็น 5 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) ชาเขียว (Green Tea) (คิดเป็นสัดส่วนราว 45.9% ของมูลค่าตลาดเครื่องดื่มชาทั้งหมด) เป็นชาที่ผ่านกระบวนการออกซิเดชันเพียงเล็กน้อย มีรสชาติสดชื่นและอ่อนโยน และเป็นที่นิยมในกลุ่มผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ จากคุณสมบัติของสารคาเทชินที่ช่วยลดความเสี่ยงต่อโรคหัวใจและมะเร็ง 2) ชาผลไม้และชาสมุนไพร (Fruit/Herbal Tea) (23.5%) ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มผู้บริโภคที่หลีกเลี่ยงคาเฟอีน ผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้มักผลิตจากผลไม้แห้ง สมุนไพร หรือดอกไม้ ซึ่งให้รสชาติและกลิ่นหอมตามธรรมชาติ และตอบรับกระแสความนิยมด้านสุขภาพและช่วยผ่อนคลาย 3) ชาดำ (Black Tea) (13.4%) เป็นชาที่ผ่านกระบวนการออกซิเดชันเต็มรูปแบบ ส่งผลให้มีสีเข้ม รสชาติเข้มข้น และกลิ่นหอมเป็นเอกลักษณ์ ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในประเทศไทย โดยเฉพาะในรูปแบบชาเย็นและชานม ชาดำมีสารต้านอนุมูลอิสระสูง 4) ชาสำเร็จรูป (Instant Tea) (0.1%) ได้รับการพัฒนาเพื่อรองรับความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ที่เน้นความสะดวกและรวดเร็ว โดยมีหลากหลายรสชาติ เช่น ชามะนาว ชานม และชาเขียว รวมถึงสูตรเสริมคุณค่าทางโภชนาการเพื่อตอบโจทย์กลุ่มเครื่องดื่มฟังก์ชันนัล 5) ชาประเภทอื่นๆ (Other Tea) (17.1%) เช่น ชาอูหลง (Oolong Tea) และชาใบชา (White Tea) ได้รับความสนใจในตลาดเฉพาะกลุ่ม โดยเฉพาะในกลุ่มผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพและประสบการณ์การดื่มแบบดั้งเดิม ชาประเภทนี้มักถูกใช้ในพิธีกรรมหรือโอกาสพิเศษ และเป็นสินค้าที่มีมูลค่าทางการตลาด
- ในปี 2567 ตลาดชาของประเทศไทยมีมูลค่า 2,248 ล้านบาท ขยายตัวประมาณ 3.4%YoY และคาดการณ์ว่าในปี 2568 มูลค่าตลาดจะเติบโตต่อเนื่องไปถึง 2,317 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นราว 3.1%YoY โดยการเติบโตอย่างต่อเนื่องของตลาดชาในช่วงหลายปีมาจากปัจจัยสำคัญ คือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคที่หันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ชาเขียว ชาสมุนไพร และชาออร์แกนิก ได้รับความนิยมเพิ่มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ขณะเดียวกัน การขยายตัวของตลาดชาในรูปแบบเครื่องดื่มพร้อมดื่ม (RTD: Ready-to-Drink) ก็เป็นอีกแรงขับเคลื่อนสำคัญ เนื่องจากตอบโจทย์ความสะดวกในการบริโภคและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้บริโภคยุคใหม่ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการได้เร่งพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพที่ขยายตัวต่อเนื่อง เป็นแรงสนับสนุนต่อการเติบโตของตลาดชาในประเทศ

รูปที่ 1 สัดส่วนตลาดเครื่องดื่มชาจำแนกตามประเภท ปี 2566

ที่มา : สถาบันอาหาร

รูปที่ 2 มูลค่าตลาดเครื่องดื่มชาโดยรวมในประเทศไทย

ที่มา : สถาบันอาหาร รวบรวมและประมาณการ

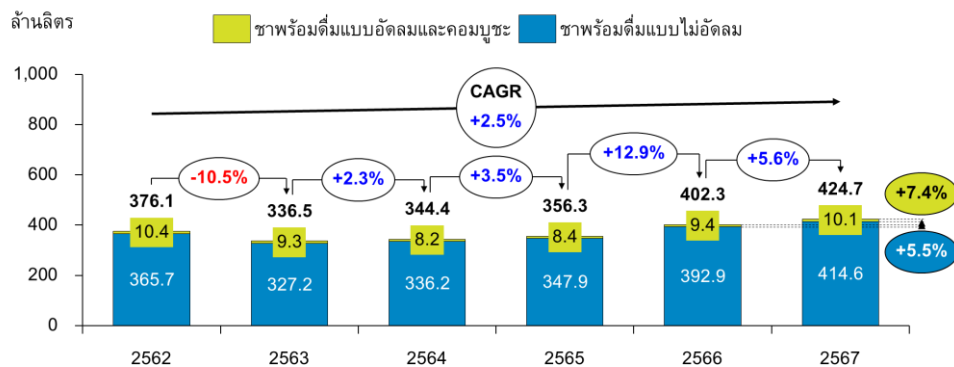
Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

ภาพรวมด้านการจำหน่าย

- ในเชิงพาณิชย์ ผลิตภัณฑ์ชา RTD คือ ผลิตภัณฑ์ชาที่ผลิตและบรรจุในรูปแบบพร้อมดื่ม ไม่ต้องปรุงหรือชงเพิ่มเติมก่อนบริโภค ซึ่งสามารถจำแนกอยู่ในประเภท "ชาเขียว" (Green Tea) "ชาผลไม้และชาสมุนไพร" (Fruit/Herbal Tea) และ "ชาดำ" (Black Tea) เป็นหลัก ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 80% ของมูลค่าตลาดชาโดยรวม โดยรูปแบบ RTD ครอบคลุมทั้งชาประเภทที่บรรจุในขวดหรือกระป๋องและแพ็คเกจพร้อมดื่มที่จำหน่ายทั่วไปในตลาด เช่น ชาเขียวเย็น ชาดำเย็น ชาผลไม้พร้อมดื่ม และชาเย็นปรุงรสต่าง ๆ
- สำหรับภาพรวมการจำหน่ายชาพร้อมดื่ม (RTD) ของไทยปี 2567 พบว่ามีปริมาณการจำหน่ายชาพร้อมดื่มรวมทั้งสิ้น 424.7 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นราว 5.6%YoY ซึ่งมาจากการขยายตัวของปริมาณการจำหน่ายทั้งประเภทชาพร้อมดื่มแบบอัดลมและคอมบูชะ (ขยายตัว 7.4%YoY) และชาพร้อมดื่มแบบไม่อัดลม (ขยายตัว 5.5%YoY) การขยายตัวดังกล่าวเนื่องจากแรงหนุนจากแนวโน้มผู้บริโภคไทยที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการเลือกผลิตภัณฑ์ชาพร้อมดื่มที่มีน้ำตาลต่ำ ปราศจากวัตถุกันเสีย หรือมีสารสกัดจากธรรมชาติ อาทิ คอมบูชะและเครื่องดื่มชาสมุนไพร ซึ่งได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการขยายช่องทางจัดจำหน่ายที่ครอบคลุมทั้งร้านสะดวกซื้อ ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านค้าออนไลน์ ทำให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์ได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ การแข่งขันด้านการตลาดที่เน้นการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย และทำแคมเปญสื่อสารแบรนด์อย่างต่อเนื่อง มีส่วนสำคัญต่อการเพิ่มยอดขายทั้งในกลุ่มชาพร้อมดื่มแบบอัดลมและแบบไม่อัดลม แม้อุตสาหกรรมเผชิญกับความผันผวนของต้นทุนวัตถุดิบและการแข่งขันจากเครื่องดื่มทางเลือก แต่ภาพรวมการเติบโตของตลาดชาพร้อมดื่มในไทยยังคงแข็งแกร่งและสอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภครุ่นใหม่ที่หันมาเลือกผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพมากขึ้น

รูปที่ 3 ปริมาณการจำหน่ายชาพร้อมดื่ม (RTD) ของไทย

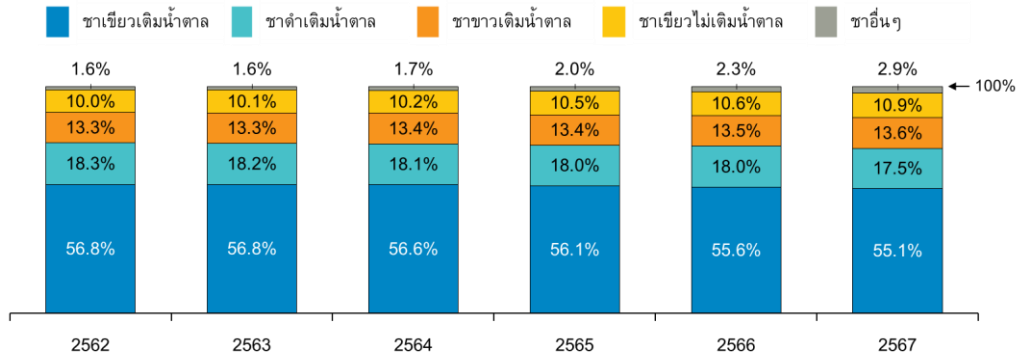

ที่มา : สถาบันอาหาร

- เมื่อพิจารณาสัดส่วนของตลาดชาพร้อมดื่มในประเทศไทยระหว่างปี 2562-2567 จะเห็นได้ว่าความนิยมของรสชาติแต่ละประเภทมีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน โดยชาเขียวเติมน้ำตาลยังคงครองสัดส่วนใหญ่ที่สุดของตลาด แต่มีแนวโน้มลดลงจาก 56.8% ของปริมาณจำหน่ายชาพร้อมดื่มทั้งหมด ในปี 2562 เหลือ 55.1% ในปี 2567 เช่นเดียวกับชาดำเติมน้ำตาลที่มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องเช่นกัน ในขณะที่สัดส่วนของ ชาเขียวไม่เติมน้ำตาล เพิ่มขึ้นจาก 10.0% ในปี 2562 เป็น 10.9% ในปี 2567 โดยปัจจัยสำคัญที่ผลักดันการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนความต้องการรสชาติของชาพร้อมดื่มไทยในช่วงปี 2562-2567 คือกระแสสุขภาพและการตระหนักถึงผลกระทบของ

น้ำตาล ทำให้ผลิตภัณฑ์ชาไม่เติมน้ำตาลได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น ประกอบกับนโยบายรัฐเรื่องภาษีความหวานที่ปรับขึ้นต่อเนื่อง ส่งผลให้สินค้าที่มีน้ำตาลสูงมีราคาสูงขึ้นและผลักดันให้ผู้ผลิตออกสูตรน้ำตาลน้อยหรือไม่เติมน้ำตาลมากขึ้น ประกอบกับผู้บริโภคยุคใหม่หันมาเลือกสินค้าสุขภาพ เลี่ยงน้ำตาลหรือดื่มชาแทนกาแฟ

รูปที่ 4 สัดส่วนปริมาณชาพร้อมดื่ม จำแนกตามรสชาติ

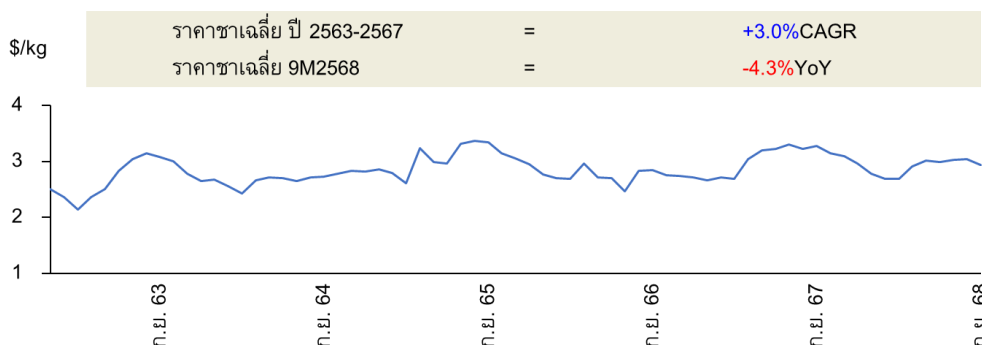

ที่มา : สถาบันอาหาร

ภาพรวมด้านต้นทุนวัตถุดิบ

- ในด้านต้นทุนวัตถุดิบ ช่วงปี 2563-2567 ราคาชาเฉลี่ยในตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วยอัตราเติบโตเฉลี่ยสะสมที่ 3.0% ต่อปี โดยราคาปรับตัวอยู่ในช่วง 2-3.5 ดอลลาร์/กิโลกรัม แต่ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2568 ราคาเฉลี่ยลดลงราว 4.3%YoY สาเหตุหลักมาจากการฟื้นตัวของภาคการผลิตชาในประเทศผู้ผลิตหลักอย่างจีนและอินเดีย จากภาวะอากาศที่เหมาะสม ผลผลิตชาสูงขึ้น ประกอบกับการปรับปรุงประสิทธิภาพการเก็บเกี่ยวและการจัดสรรวัตถุดิบเข้าสู่ตลาดที่ดี ส่งผลให้ปริมาณชาที่เข้าสู่ตลาดสูงขึ้น ทำให้ราคาปรับลดลง ซึ่งการลดลงของราคาชาโลกส่งผลดีโดยตรงต่อต้นทุนวัตถุดิบของผู้ประกอบการไทยในทุกเซกเมนต์ ไม่ว่าจะเป็นชาสำเร็จรูป ชาพร้อมดื่ม หรือสินค้าแปรรูปจากชา เพราะทำให้สามารถควบคุมต้นทุนและราคาจำหน่ายแข่งขันได้มากขึ้นในตลาด อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการต้องพิจารณาควบคู่กับต้นทุนอื่น เช่น ต้นทุนแรงงาน ค่าขนส่ง และค่าพลังงานที่อาจได้รับผลกระทบจากปัจจัยอื่นๆ เช่น ราคาน้ำมันโลก รวมถึงติดตามความผันผวนของราคาวัตถุดิบอย่างใกล้ชิด

รูปที่ 5 ราคาชาเฉลี่ยในตลาดโลก

ที่มา : World Bank Commodity Price

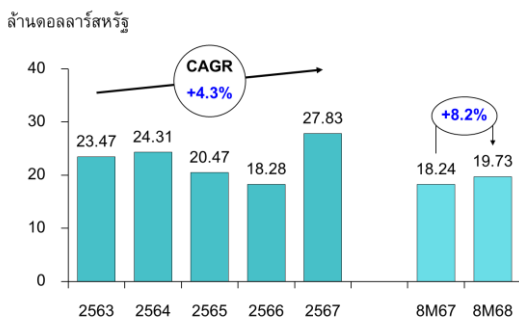
Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

ภาพรวมด้านการค้าระหว่างประเทศ

- ธุรกิจชาของไทย แม้จะเป็นธุรกิจที่เห็นผลผลิตเพื่อการบริโภคในประเทศเป็นหลัก แต่ก็มีสัดส่วนการส่งออกราว 19% ของมูลค่าการจำหน่ายทั้งหมด โดยสถานการณ์การส่งออกชาของไทย ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2568 มีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ 19.73 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัว 8.2%YoY เนื่องจากสินค้าชาของไทยในปัจจุบันได้รับความนิยมทั้งในประเทศและตลาดโลก ด้วยจุดเด่นด้านคุณลักษณะเฉพาะของชาไทย เช่น รสชาติและกลิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ การปรับปรุงผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองโจทย์สุขภาพ และการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ในระดับพรีเมียม ทำให้ความต้องการชาไทยในตลาดโลกขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และได้รับการยอมรับจากกลุ่มเป้าหมายหลักอย่างอินโดนีเซีย (มีสัดส่วน 28.3% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด) เวียดนาม (12.2%) สหรัฐอเมริกา (11.8%) เกาหลี (11.4%) และจีน (10.4%) โดยคู่ค้าเหล่านี้มีสัดส่วนรวมกันกว่า 74.1% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด

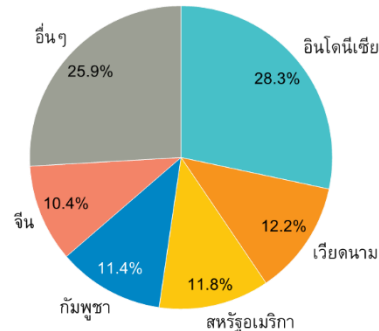
รูปที่ 6 มูลค่าการส่งออกชาของไทย

ที่มา : Trade Map

หมายเหตุ : HS code 0902 ชาทั้งที่ปรุงกลั่นหรือไม่ปรุงกลั่น

รูปที่ 7 ตลาดส่งออกชา 8 เดือนแรกของปี 2568

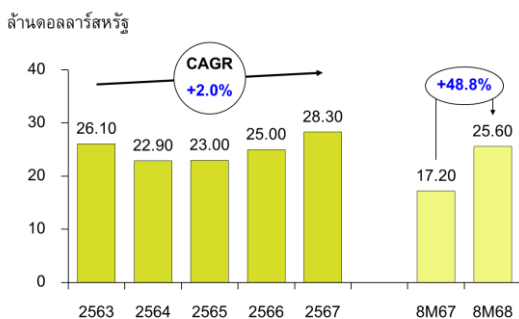

ที่มา : Trade Map

หมายเหตุ : HS code 0902 ชาทั้งที่ปรุงกลั่นหรือไม่ปรุงกลั่น

- สถานการณ์การนำเข้าชาของไทย ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2568 มีมูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 25.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัว 48.8%YoY โดยมีสัดส่วนการนำเข้าจากประเทศคู่ค้าสำคัญ คือ ญี่ปุ่น 39.5% เวียดนาม 15.4% จีน 13.8% อินโดนีเซีย 12.2% และ มาเลเซีย 4.9% สาเหตุสำคัญที่แม่ไทยจะผลิตชาได้เองแต่ยังต้องนำเข้า มาจากความต้องการของตลาดที่หลากหลาย โดยเฉพาะกลุ่มชาพรีเมียม เช่น มัทฉะเกรดพรีเมียมหรือชาอูหลงที่มาจากแหล่งปลูกเดี่ยว (single-origin oolong) ที่ผู้บริโภคไทยมีแนวโน้มต้องการสินค้าคุณภาพสูงจากแหล่งผลิตดั้งเดิมอย่างญี่ปุ่น นอกจากนี้ ผู้ประกอบการร้านชายังต้องการวัตถุดิบเฉพาะที่ไม่สามารถหาได้จากแหล่งปลูกภายในประเทศทั้งในด้านรสชาติและมาตรฐานคุณภาพ เช่น ชาพรีเมียมกลุ่มสุขภาพ

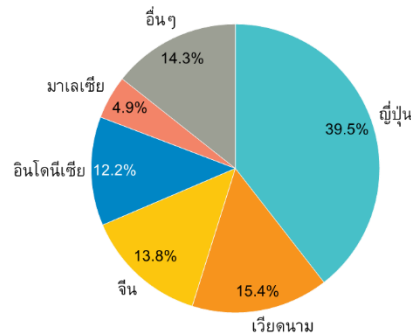
รูปที่ 8 มูลค่าการนำเข้าชาของไทย

ที่มา : Trade Map

หมายเหตุ : HS code 0902 ชาทั้งที่ปรุงกลั่นหรือไม่ปรุงกลั่น

รูปที่ 9 ตลาดนำเข้าชา 8 เดือนแรกของปี 2568

ที่มา : Trade Map

หมายเหตุ : HS code 0902 ชาทั้งที่ปรุงกลั่นหรือไม่ปรุงกลั่น

แนวโน้มธุรกิจผลิตและจำหน่ายชา

- ในระยะ 1 ปีข้างหน้า คาดว่ามูลค่าตลาดชาของไทย มีแนวโน้มขยายตัวจากอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น ซึ่งผลักดันให้ตลาดชาโดยรวมขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แม้เผชิญต้นทุนวัตถุดิบที่มีความผันผวน และการแข่งขันกับสินค้านำเข้าพรีเมียมที่มากขึ้น ในด้านการจำหน่ายชาและผลิตภัณฑ์ชาโดยเฉพาะสินค้าชาพร้อมดื่มและชาเพื่อสุขภาพ มีแนวโน้มขยายตัวมากกว่าประเภทอื่น โดยเฉพาะจากความต้องการของกลุ่มเป้าหมายผู้บริโภคยุคใหม่ที่เน้นสุขภาพและความสะดวก ในแง่ของแนวโน้มการส่งออกชาและผลิตภัณฑ์ชาของไทย คาดว่ายังคงเติบโตต่อเนื่อง ปัจจัยสนับสนุนหลักของการส่งออกชาของไทยคือ กระแสสุขภาพในระดับโลกที่ทำให้สินค้าเช่น ชาเขียว มัทฉะ และชาพร้อมดื่ม (RTD) ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมาก
- อย่างไรก็ตาม การแข่งขันจากเครื่องดื่มฟังก์ชันนัล (วิตามินวอเตอร์) เริ่มมีอิทธิพลกับตลาดชาอย่างชัดเจน ประกอบกับประเด็นด้านภาษีความหวานที่กระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ ดังนั้นผู้ประกอบการควรปรับตัวโดยเน้นการขยายไลน์สินค้านวัตกรรม พัฒนาแบรนด์ให้ได้มาตรฐานสากล รวมถึงควรต่อยอดผลิตภัณฑ์ชาเพื่อสุขภาพที่หวานน้อยหรือปราศจากน้ำตาล พร้อมทั้งสร้างแบรนด์ไทยให้เข้มแข็งสำหรับการส่งออก จะช่วยส่งเสริมธุรกิจให้ขยายตัวอย่างต่อเนื่องได้ในระยะถัดไป

ผู้จัดทำบทวิเคราะห์

นางสาวศรีอำไพ อิงคกิตติ (sri-ampai@lhbank.co.th)

วิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์

ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

LH BANK BUSINESS RESEARCH

ดร. ธนพล ศรีธัญพงศ์

ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานวิจัยธุรกิจ

ณัฐชาติ วิรุฬหัตถ์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ธรรณ ศรีทองเดิม

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

เชียวชาญ ศรีชัยยา

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วิลันดา ดิสระเตติวัฒน์

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

วัชรพันธ์ นิยม

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ณวัชร หันสุเวช

นักวิเคราะห์อาวุโส (Thematic)

ศรีอำไพ อิงคกิตติ

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

Scan Here

For More Articles

<https://www.lhbank.co.th/economic-analysis/>

จับใจ

เข้าใจ

ตอบโจทย์

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่รับมาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง